

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 – GIA LAI, TỈNH GIA LAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Văn Thảo Linh Phương

Thư ký phiên họp: Bà Phan Trúc Phương, Thư ký Toà án nhân dân khu vực 1 - Gia Lai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Gia Lai tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hoa Lý - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 02 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 - Gia Lai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 04/2025/TLST-VDS ngày 11 tháng 11 năm 2025 về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 22/2026/QĐST-VDS ngày 03 tháng 02 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Nguyễn Thị M, sinh năm: 1956; số CCCD: 052156006141; Địa chỉ: 36 P, phường Q, tỉnh Gia Lai (có mặt)

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

1. Chị Phan Thị Thanh H, sinh năm: 1977; Địa chỉ: 21/18 B, phường Q, tỉnh Gia Lai (có đơn xin giải quyết vắng mặt)

2. Anh Phan Thanh Qg, sinh năm: 1985; Địa chỉ: 36 P, phường Q, tỉnh Gia Lai (có đơn xin giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 16/10/2025 và các lời khai tiếp theo trong quá trình tố tụng, bà Nguyễn Thị M là người yêu cầu trình bày:

Chồng bà là ông Phan Thanh D, sinh năm 1949; Trú tại 36 P, phường Q, tỉnh Gia Lai. Ông D có quá trình phát triển thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường, từ tháng 4 năm 2024 ông D bị nhồi máu não, tắc động mạch cảnh trong trái, đã can thiệp lấy huyết khối nhưng không hồi phục. Hiện nay, ông D bị liệt nửa người, không có nhận thức, mọi sinh hoạt cá nhân đều phải nhờ sự giúp đỡ của gia đình. Nay bà yêu cầu Toà án tuyên bố ông Phan Thanh D là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Nguyễn Thị M và ông Phan Thanh D có 02 người con chung là Phan Thị Thanh H và Phan Thanh Q. Quá trình giải quyết vụ việc chị H và anh Q đều thống nhất với yêu cầu của bà M về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phan Thanh D là người mất năng lực hành vi dân sự. Ngày 03/2/2026 chị H, anh Q có đơn xin vắng mặt tại phiên họp.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Gia Lai phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự như sau:

Về thẩm quyền giải quyết việc tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự: Tòa án nhân dân khu vực 1 - Gia Lai thụ lý là đúng thẩm quyền.

Về tố tụng: Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; các đương sự đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa áp dụng Điều 22 BLDS; Điều 378 BLTTDS chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị M về việc yêu cầu tuyên bố ông Phan Thanh D là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị M thuộc trường hợp được miễn lệ phí theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 - Gia Lai nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Người yêu cầu bà Nguyễn Thị M có đơn yêu cầu tuyên bố ông Phan Thanh D là người mất năng lực hành vi dân sự. Ông D có địa chỉ nơi cư trú tại 36 P, phường Q, tỉnh Gia Lai nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 1 - Gia Lai theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về thủ tục tố tụng: Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Phan Thị Thanh H và anh Phan Thanh Q có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Vì vậy, tại phiên họp Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt chị H, anh Q theo quy định tại khoản 3 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Xét yêu cầu của bà Nguyễn Thị M yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phan Thanh D là người mất năng lực hành vi dân sự thì thấy rằng: vào tháng 4 năm 2024 ông Dũng bị nhồi máu não, đã can thiệp lấy huyết khối nhưng không thể phục hồi. Hiện nay, ông D bị liệt nửa người, không có khả năng nhận thức, mọi sinh hoạt cá nhân đều nhờ sự giúp đỡ của gia đình.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 275/KLGD ngày 22.01.2026 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung kết luận, thời điểm hiện tại:

+ Theo tiêu chuẩn y học: Mất trí trong bệnh mạch máu (F01-ICD-10) Mức độ trầm trọng/Di chứng nhồi máu não (I69.3-ICD-10)

+ Về năng lực hành vi dân sự: Mất khả năng nhận thức, làm chủ hành vi.

Nội dung kết luận này phù hợp với các tài liệu, chứng cứ khác tại hồ sơ. Vì vậy, căn cứ vào Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị M yêu cầu Tòa án tuyên ông Phan Thanh D là người mất năng lực hành vi dân sự.

[4] Xét đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Gia Lai là có căn cứ, phù hợp với nhận định của Tòa nên được chấp nhận.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà M thuộc trường hợp được miễn lệ phí theo quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 370, 371, 372, 377, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 22, 53 của Bộ luật dân sự năm 2015.

Căn cứ điểm đ Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị M về việc “Tuyên bố một người người mất năng lực hành vi dân sự”.

Tuyên bố ông Phan Thanh D, sinh ngày 25 tháng 7 năm 1949; Trú tại: 36 P, phường Q, tỉnh Gia Lai; số CCCD: 052049005383 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Nguyễn Thị M là người giám hộ đương nhiên cho ông Phan Thanh D; đại diện cho ông D thực hiện các giao dịch dân sự và các quyền, nghĩa vụ khác theo quy định của pháp luật.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị M thuộc trường hợp được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định.

3. Các đương sự được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Nơi nhận:

- Đương sự;
- VKS nhân dân khu vực 1-Gia Lai;
- THA dân sự tỉnh Gia Lai;
- Lưu: VT, hồ sơ việc dân sự.

Văn Thảo Linh Phương

